

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Çevrimiçi Temel Eğitimi Bilgilendirme Kitapçığı

Modül 1
Etik Davranış İlkeleri ve Ayrımcılığın
Önlenmesi

Modül 1: Etik Davranış İlkeleri ve Ayrımcılığın Önlenmesi

Özyeğin Üniversitesi olarak kurulduğu ilk günden bugüne başta çalışan ve öğrencilerimiz olmak üzere herkes için kapsayıcı bir öğrenme, öğretme ve yaşam ortamı oluşturmaya çalışmaktadır. Bu kapsamda, paylaştığımız mevcut ortamı herkes için güvenli biçimde korumak ve kurum kültürünü daha ileriye taşımak için atılan somut adımlardan biri de Etik Davranış İlkelerini oluşturmak olmuştur. 2015 yılında yayınladığımız Etik Davranış İlkeleri¹ belgemizle kurumumuzun etik değer ve ilkelerini belirlenmiştir. Bu değer ve ilkeler, akademik konularda olduğu gibi sosyal hayatta da Özyeğin Üniversitesi mensubu olmanın getirdiği sorumluluklara dair bir vizyon ortaya koymaktadır.

Hazırladığımız bu eğitimimizin temel dayanak noktası olan Temel Değerler ve İlkeler'den biri Başkalarına Saygıdır. Başkalarına Saygı kavramı "Özyeğin Üniversitesi mensuplarının bireylerin farklılıklarına saygı duyması, değer vermesi, ayrımcılık ve taciz gibi davranışlara izin vermemesi; meslektaşlar, çalışanlar, öğrenciler, paydaşlar ve üniversite dışı birimler ve şahıslara saygı ve nezaketle yaklaşması/davranması ve ilişki içerisinde olunan tüm şahısların onur ve kişiliklerini dikkate almasıdır" şeklinde tanımlanmaktadır. Aynı zamanda Etik Davranış İlkelerimiz tüm Özyeğin Üniversitesi mensuplarının "kampüs ve ortak alanlarda şiddet ve tacizin önlenmesi konusuna katkıda bulunmakla" yükümlü olduklarına dikkat çekmektedir. ÖZU Gender Office olarak hazırladığımız bu eğitimde amacımız öncelikle bu maddede işaret edilen ayrımcılığın ne olduğu, nasıl ortaya çıktığı ve ne gibi etkileri olduğunu ve aynı maddede sıklıkla bahsedilen cinsiyete, cinsel yönelime ve cinsel kimliğe yönelik ayrımcılığa daha yakından bakmaktır.

Ayrımcılık, Kalıp Yargı ve Ön Yargı Temel Kavramları

Kalıp Yargı: Belirli bir gruba ilişkin bilgi boşluklarını dolduran, böylece onlar hakkında karar vermeyi kolaylaştıran, önceden oluşturulmuş birtakım izlenimler, atıflar bütünü olarak zihnimizde oluşturduğumuz imgelerdir. Özellikle yeni olgu, obje ya da grup ile karşılaştığımızda, onlarla ilgili bilgimiz bu tür imgeler ışığında biçimlenir. Böylece yeni olguyu/grubu gerçekte olduğu gibi ya da gerçek özellikleriyle değil, düşünce eğilimlerimize göre algılarız.

Ön Yargı: Diğer insanları, bireysel varoluşlarından değil, grup aidiyetlerinden hareketle değerlendiren bir tutumu ve olumsuz, dogmatik kanaatleri ifade eder. Bu kavram, yaklaştığımız kişi ya da gruplarla aramıza, en hafifinden fiziksel ya da sosyal mesafe koymamıza yol açan ve ayrımcılıkla yakından ilişkili tutumlardır.

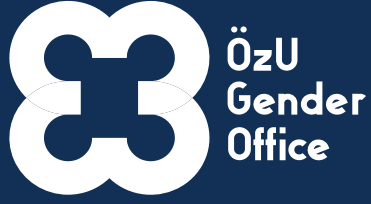
Ayrımcılık: Bu kavram, bir gruba veya grubun üyelerine karşı beslenen olumsuz tutum ve davranışların tümüyle ilgili bir süreçtir. Bu kavram ile tanımlanan süreç, bir gruba ya da grup üyelerine yönelik olumsuz düşüncelerin yanı sıra hoşlanmama, hor görme, kaçınma ve nefret etmeye kadar uzanan olumsuz duyguları içeren tutumlara da yol açar. Bu kavramla tanımlanan davranışlar tek tek bireylere yöneltilmiş olsa da insanlar arası ilişkilerdeki hoşlanmama, uzak durma gibi 'ters' ve 'kötü' davranışlardan ayıran şudur: bu kavramda tanımlanan davranışların yöneldiği kişiler, kişisel özellikleri değil, ait oldukları grubun özellikleri nedeniyle bu davranışın hedefi olmaktadır.

Bu kapsamda, kalıp yargı, ön yargı ve ayrımcılık birbirlerini besleyen süreçlerdir. İnsanlar gündelik hayatta yeni karşılaştıkları şeyleri anlamlandırmak için sıklıkla kestirme yargılar üretebilirler. Mevcut durumu, kişiyi veya nesneyi tanımlamak için onunla etkileşime geçmek yerine daha kestirme bir yol seçerek sahip olunan diğer yargılarla benzerlikler kurmak sıkça yapılan bir davranıştır. Bu bilinmeyen şeyleri anlamlandırmak ve daha güvende hissetmek için yapılan bir davranış türüdür. Fakat kurulan bu kestirme yollar bir kartopu gibi büyüyerek önce ön yargıya sonra ayrımcılığa dönüşebilir. Günün sonunda oluşan ayrımcılık insanların hayatlarını doğrudan ve olumsuz şekillerde etkilemektedir. Kişiler sahip oldukları gruba atfedilen özellikler nedeniyle ayrımcılığa maruz kalmaktadır. Toplumdan dışlanabildikleri gibi temel hak ve özgürlüklerine erişmekte dahi zorluk yaşanmaktadır. Bu nedenle, ayrımcılığı önlemek, tüm insanların haklarına eşit ve özgür bir şekilde erişebilmeleri için kritik bir öneme sahip olmakla birlikte ayrımcılığı önleme insani bir sorumluluk olduğu kadar hem ulusal hem de uluslararası hukuk mevzuatlarında da kendine yer bulan bir konudur.

Toplumsal cinsiyete başta olmak üzere bu konuya dair daha fazla kaynağa erişmek için genderoffice.ozyegin.edu.tr adresini ziyaret edebilirsiniz.

ÖzÜ
Gender
Office

genderoffice.ozyegin.edu.tr
gender.office@ozyegin.edu.tr

—ÖZYEĞİN—
—ÜNİVERSİTESİ—

Nişantepe Mah. Orman Sok. No: 34-36,
34794 Alemdağ - Çekmeköy/İstanbul
T. 0216 564 95 64

E-posta: tanitim@ozyegin.edu.tr
www.ozyegin.edu.tr